

ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРОМОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА-МЕДИКА У КОНТЕКСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Щорічно в Україну на навчання приїжджають іноземні громадяни, які прагнуть здобути вищу освіту європейського зразка. На шляху до цієї мети їх чекає ряд труднощів, які вони мають подолати.

По-перше, це адаптація до нової країни, її звичаїв та традицій; по-друге, вивчення української або російської мови; по-третє, релігійні переконання; по-четверте, створення комфортних умов проживання на період навчання в Україні тощо.

Безумовно, кожен іноземець стикається з цими та багатьма іншими проблемами. Зміна звичного середовища та оточення на зовсім незнайоме, потребують часу для адаптації, навіть якщо у стінах вузу іноземний студент зустрічає доброзичливість та розуміння. Навантаження під час сесії, особисті переживання, брак коштів або проблеми зі здоров'ям – це буденність студентського життя. Правильний вихід із таких ситуацій іноземний студент знаходить сам або на допомогу приходить куратор групи. Підтримка друзів також завжди допомагає у вирішенні подібних проблем. Іноземні громадяни вчаться бути самостійними на відстані від Батьківщини.

У процесі україномовного або англomовного навчання у іноземних громадян виникає ряд проблем об'єктивного характеру, що вимагають своєчасного вирішення. Перш за все це стосується стану мовної підготовки іноземних студентів, у тому числі їх рівня володіння українською або англійською мовами. При вступі на навчання іноземні громадяни мають різну лінгвістичну підготовку. У певних категоріях студентів-іноземців знання цих мов вочевидь недостатні. Уже на 1 курсі ці студенти стикаються з труднощами сприйняття загальнотеоретичних дисциплін гуманітарного циклу. На середніх і старших курсах ці проблеми пов'язані з недостатністю базових мовних знань для сприйняття клінічних дисциплін, що посилюється наявністю мовного бар'єру при спілкуванні з пацієнтами, медичним персоналом. Процес професійного спілкування висувається на перший план в теоретичній і практичній підготовці студентів-іноземців [1, с. 125].

Обираючи професію лікаря, іноземний студент повинен розуміти наскільки вона відповідальна. Суспільство від лікаря чекає розуміння та якісного лікування. Іноземний громадянин, який мріє в майбутньому працювати лікарем сам розуміє величезну потребу в отриманні знань. Майже у кожній країні після отримання українського диплому іноземний громадянин має скласти іспит на підтвердження цього диплому. Відмінники в освіті завжди займаються самоосвітою.

Професія лікаря – одна з найгуманніших, найдавніших та найпотрібніших у суспільстві. Лікар – професіонал своєї справи, тому виховання та підготовка студента-медика є важливою складовою на довгому та тернистому шляху його формування та встановлення як висококваліфікованого фахівця. [1, с. 127]. Він має бути доброзичливим та люб'язним.

В освітньому процесі поряд з традиційними способами викладання навчальних дисциплін все активніше використовуються нові інформаційні технології, що сприяють зміні самого способу подачі матеріалу. Застосування комп'ютерних технологій у процесі навчання студентів-медиків підвищує якість засвоєння ними навчальної інформації, робить процес їх навчання більш теоретичного та практичного характеру [1, с. 45].

Складовою частиною ІТ є комп'ютерні технології, під якими розуміють технології, що забезпечують збір, обробку, зберігання та передачу інформації за допомогою електронних обчислювальних машин [1, с. 45].

Використання відео під час вивчення української мови як іноземної збільшує ефективність засвоєння нової мови, оскільки саме через органи зору та слуху людина отримує велику частину інформації про навколишній світ. Такі види діяльності урізноманітнюють заняття.

Вивчення української мови як іноземної на просунутому етапі особливо потребує запровадження у навчальний процес ІКТ. Використання іноземної мови неможливе без роботи з текстом як однієї з головних навчально-методичних одиниць. Під час відбору текстів потрібно враховувати, що будь-який з них є основою для розвитку мовних і комунікативних навичок та умінь.

Превагами комп'ютерного навчання є:

- 1) засвоєння набагато більше матеріалу, ніж при традиційному;
- 2) комп'ютер дозволяє показати свої реальні знання іноземним студентам, які з певних причин психологічного характеру не можуть їх показати під час традиційних аудиторних занять;
- 3) комп'ютерний контроль знань студентів-іноземців дозволяє більш об'єктивно оцінити знання іноземців і значно заощадити час викладача, оскільки під час такого контролю одночасно перевіряються знання усіх іноземних студентів;
- 4) комп'ютер накопичує статистичну інформацію (кількість правильних та неправильних відповідей тощо), яка дозволяє викладачу судити про якість знань студентів-іноземців.

Серед переваг використання мережі Інтернет у навчальному процесі студентів можна виділити такі основні аспекти, як: швидкість знаходження навчального матеріалу та можливість його оперативної актуалізації; об'єктивізацію контролю знань; активізацію

пізнавальної діяльності студентів. Негативними факторами є неможливість перевірки достовірності деяких веб-ресурсів мережі Інтернет, тому що всю інформацію можуть вносити як компетентні особи, фахівці, так і люди, необізнані в цій галузі. Тому важливою умовою для іноземних студентів є не запам'ятовування й відтворення інформації, а розвиток умінь систематизувати, аналізувати, зіставляти, оцінювати отриману інформацію з різних електронних ресурсів між собою та з паперовими носіями.

Сьогодні цілком можливо відстежити деякі тенденції, які починають проявлятися в області середовищ комп'ютерних технологій. Перш за все це пов'язано з виникненням так званих інформаційних середовищ навчання і віртуальних освітніх просторів, які будуються за системою «студент – посередник – викладач», де в якості посередника виступають сучасні засоби ІТ. З'являються нові форми організації навчальної інформації, які характеризуються нелінійним структуруванням навчального матеріалу, що, у свою чергу, дозволяє студентам вибирати індивідуальний вектор навчання [1, с. 46].

Іноземні студенти все частіше звертаються до вивчення української мови за допомогою *Skype*. Це програма, яка дозволяє безперешкодно і безкоштовно спілкуватися людям, що знаходяться далеко один від одного. Для дистанційного навчання потрібен лише комп'ютер з доступом до Інтернету. Завдяки миттєвим повідомленням, голосовим викликам і відеозв'язку в *Skype* можна обмінюватися новинами, вивчати мови, проводити наради, проводити відеоконференції тощо. Цей спосіб на сьогодні є досить популярним, адже економить час студента та викладача. Перевагою є те, що вміло побудовані заняття в *Skype* не дуже відрізняються від звичайного заняття.

За допомогою технології мультимедіа у *Skype* можна інтегрувати аудіовізуальну інформацію, представлену у вигляді анімації, відеофільму, слайдів, текстової та графічної інформації за допомогою інтерактивного діалогу. Мультимедійні технології дозволяють поєднати друкований текст, графічне зображення, відео, іншу наочність та аудіозапис. У разі такого поєднання в іноземних студентів працюють одночасно всі органи чуття, тому інформація засвоюється набагато швидше. До того ж, студенти одночасно засвоюють усі аспекти мови: фонетичний, лексичний, граматичний та комунікативний.

Застосування такого методу навчання за спостереженнями викладачів має наступні переваги: навчає нерідної мови; дає можливість заговорити, починаючи з першого заняття; знайомить з культурою та традиціями країни, мова якої вивчається; враховує індивідуальні потреби кожного студента-іноземця; проходить у дружній неформальній атмосфері. Можливості цієї програми створюють комфортні умови для засвоєння іноземцем української мови. Однак живе спілкування на заняттях, звісно, залишається на першому місці. Під час онлайн-уроку як для іноземного студента так і для викладача робота у *Skype* виявляється

набагато складнішою порівняно зі звичайною парою. У процесі роботи студент має багато запам'ятовувати усно, постійно читати з монітору та на слух сприймати багато нового матеріалу. Завдяки *Skype* заняття можна проводити у будь-який час, що дає додаткові можливості для вивчення української мови як іноземної. Викладач також будує заняття таким чином, щоб студент за визначений час міг прочитати, написати та відповісти на запитання.

Ілюстрація завжди сприймається із зацікавленістю іноземцями. Тому, рекомендуємо викладачу на занятті роздати або відкрити на екрані монітору одразу 2 малюнка. Завдання для іноземних громадян полягає у тому, щоб кожен студент висловив свою думку щодо побаченого та визначив, який малюнок сподобався йому більше та обґрунтував свою відповідь. Наприклад, куди б він поїхав відпочивати на море чи у гори, яким видом транспорту скористався б, обираючи між літаком або потягом. Такий вид роботи спонукає до комунікації іноземних студентів.

Уміння правильно писати на початковому етапі вивчення української мови завжди викликає труднощі у студентів-іноземців. Протягом усього курсу української мови викладач може запропонувати іноземцям надсилати листи на електронну пошту або *Viber*, побажання або запитання, на які він відповідає та виправляє помилки, зроблені студентами. Спілкування, у такий спосіб, дає змогу іноземцям вільно вступати у комунікацію, а викладачу простежувати динаміку засвоєння навчального матеріалу.

Беззаперечно, що за допомогою нетрадиційного підходу до вивчення української мови як іноземної із залученням інноваційних комп'ютерних технологій можна мобільно осмислювати навчальний матеріал, якісно проводити його аналіз, робити самостійні висновки, чітко, логічно, доказово висловлювати свої думки. Сучасні девайси збільшують ефективність навчального процесу, їх можна використовувати на всіх етапах вивчення української мови.

Бути постійно он-лайн це вимога часу, і тому викладачу потрібно звикати до того, що іноземні студенти прагнуть завжди до нового та цікавого, тому потрібно шукати завжди різноманітні завдання та пропонувати поруч з традиційним підходом вивчення української мови також – нетрадиційний. Наприклад, можна запропонувати спочатку усно познайомитися студентам один з одним, а потім дати завдання написати есе про те, як вони познайомилися та відправити його електронною поштою.

Мультимедійні можливості сучасних мобільних пристроїв дають можливість прослуховувати іноземну мову, адаптувати її згідно зі своїм рівнем сприйняття, а також регулюючи швидкість, розбиваючи фрази на окремі лексеми, паралельно зіставляючи вимову і написання слів. Інтерактивність сприяє більш інтенсивній участі в процесі вивчення самого

іноземного студента, що підвищує ефективність сприйняття навчального матеріалу. На просунутому етапі іноземні студенти мають вільно спілкуватися на різноманітні теми, критично мислити, уміти переконувати та вести діалог. Така комунікація краще відбувається із залученням ІКТ.

Усі види мовленнєвої діяльності (говоріння, читання, аудіювання, письмо) потрібно залучати під час вивчення української мови як іноземної. Через упровадження інтегрованих занять з української мови й мовлення визначається зміст граматичного й лексичного матеріалу, методика його репрезентації, координація з попереднім матеріалом. У процесі засвоєння лексико-граматичного матеріалу шляхом виконання вправ є змога виявити потенційні можливості іноземних студентів у оволодінні української мови.

Комп'ютерні носії також дозволяють моделювати умови комунікативної діяльності, реалізовувати їх у різноманітних навчальних вправах ситуативного характеру, рольових іграх, опосередковано вивчати граматику, допомагати студентам-іноземцям створювати власні висловлювання і швидко реагувати на варіантність відповідей.

Отже, формування сучасної культуромовної особистості студента-медика у контексті інформаційного суспільства відбувається все частіше завдяки комп'ютерним технологіям. Перевагами ІКТ є: швидка передача, пошук, обробка інформації, підвищення самостійності іноземних студентів, спонукання до самоосвіти, можливість надати навчанню творчий характер, емоційність. У зв'язку з цим, мультимедіа сприяє більш активному та свідомому засвоєнню студентами знань з української мови; комп'ютерні програми створюють позитивне ставлення студентів до навчального матеріалу; упровадження цих технологій у навчально-виховний процес дає змогу посилити внутрішню мотивацію до навчальної діяльності та дають можливість спілкування з реальними носіями мови, що важливо для практики спілкування.

Список літератури

1. Новітні чинники впливу на формування особистості фахівців системи охорони здоров'я: Матеріали XVIII міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 21 березня 2018 р. – К., КМУ, 2018. – 194 с.

ЗАЯВКА НА УЧАСТЬ У XIX МІЖНАРОДНІЙ НАУКОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

«НОВІТНІ ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я»

Прізвище	Косенко
----------	---------

Ім'я	Юлія
По батькові	Григорівна
Науковий ступінь, вчене звання	
Місце роботи, назва організації	Сумський національний аграрний університет
Посада	викладач кафедри іноземних мов
Назва доповіді, якщо плануєте виступ на пленарному засіданні	Формування сучасної культуромовної особистості студента- медика у контексті інформаційного суспільства
Чи плануєте особисту участь у конференції?	ні
Чи бажаєте Ви взяти участь в екскурсії по місту?	ні
Чи потрібен Вам гуртожиток?	ні
Координати для зв'язку : почтова адреса контактний телефон електронна адреса E- mail	м. Суми, вул. Харківська 30/2, кв. 914, індекс 40024, моб. тел. 0663114955, ел. пошта write2yulia@ukr.net